

«В той час, як мільйони людей із захопленням очікують початку Світового кубку з футболу, близько 215 мільйонів дітей змушені працювати аби вижити. Навчання та розваги є для них недоступною розкішшю».

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ ЗА ЛІКВІДАЦІЮ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ 2010

МОП ЗАКЛИКАЄ ДО ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЛІКВІДУВАТИ НАЙГІРШІ ФОРМИ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ ДО 2016 РОКУ

В той час, як у Південній Африці розпочинається Світовий чемпіонат з футболу, Міжнародна організація праці відзначає Всесвітній день боротьби за ліквідацію дитячої праці та закликає «досягти мети - зупинити дитячу працю», зокрема звернути особливу увагу на ліквідацію найшірших форм дитячої праці до 2016 року.

10 червня 2010 року, у переддень Всесвітнього дня, в Україні було проведено круглий стіл за участі ключових міністерств та відомств, соціальних партнерів та громадських організацій. Темою обговорення стали шляхи подолання дитячої праці в умовах економічної та фінансової кризи. Нові дані Глобального звіту МОП щодо дитячої праці, представлені на круглому столі підтвердили необхідність консолідації зусиль різних відомств у подоланні цієї проблеми. Адже за даними звіту, прогрес значно сповільнився. На фоні загального скорочення обсягів дитячої праці у світі (на 3%, із 222 мільйонів у 2004 до 215 у 2008 році), в деяких вікових категоріях спостерігається значне зростання. Так, серед дітей у віці 15-17 років спостерігається збільшення кількості на 20 відсотків. Це є діти, що досягли мінімального віку працевлаштування, але умови праці, до якої вони залучені є надто важкими і небезпечними для їх віку.

За останніми даними Державної Інспекції праці України, у серпні 2009 року на 347 підприємствах були проведені перевірки додержання законодавства про працю неповнолітніх. Порушення законодавства про працю щодо неповнолітніх було встановлено на 199 підприємствах, що становить 57% від кількості перевірених. Так, на перевірених підприємствах працювало 682 неповнолітніх, з яких у віці від 14 до 15 років – 69 осіб, від 15 до 16 років – 76 осіб, від 16 до 18 років – 458 особа. Окремо слід наголосити, що у ході перевірок виявлено 38 працюючих неповнолітніх у віці до 14 років, що грубо порушує вимоги статті 188 КЗпП України. У ході перевірок було виявлено 156 неповнолітніх осіб, які працювали без оформлення трудових відносин. 44 неповнолітніх працювали понад встановлену норму тривалості робочого часу. До роботи у святкові і неробочі дні та в нічний час залучались 39 неповнолітніх. 53 неповнолітнім працівникам не виплачена заробітна плата в загальній сумі 17,1 тис.грн. Керівникам та іншим посадовим особам підприємств, де були виявлені порушення законодавства про працю, внесено 216 приписів щодо їх усунення.

Попри діяльність Державної інспекції праці, експерти стверджують, що **більшість дитячої праці сконцентрована у неформальній економіці**, що є недоступною для інспекторів праці. Задля забезпечення такого доступу в тому числі, Міністерство праці та соціальної політики планує в подальшому кроки щодо формалізації та регулювання неформальної економіки.

Найбільшого занепокоєння викликають **безпритульні та бездоглядні діти**, які тривалий час живуть на вулиці і працюють, часто лише аби прогледувати себе. Попри тенденцію до зниження, таких дітей в Україні було виявлено 22781 (за даними

Мінсім'ї, на кінець 2009 року. Ці діти складають найбільшу групу ризику потрапляння до дитячої праці та її найгірших форм.

Минулого року, до служб у справах дітей надійшло 1747 звернень стосовно дітей, які потерпали від насильства над ними, серед них 897 дівчаток, щопотерпіли від сексуального насилля (зґвалтування, сексуальне розбещення, залучення дитини до проституції, порнобізнесу), 68 економічного, 296 психологічного, 495 фізичного насилля, а також 850 хлопчиків (потерпіли від сексуального, економічного, психологічного та фізичного насильства). За результатами звернень винесено 1032 офіційних попереджень, складено 1197 адміністративних протоколи подано до судових органів 409 справ про позбавлення батьківських прав, з них прийнято рішень про позбавлення батьківських прав – 335 притягнуто до відповідальності 711 осіб.

Окремої уваги заслуговують діти, які опинилися у складних життєвих обставинах. В електронній базі даних Мінсім'ї (станом на травень 2010 року) таких дітей налічується **47852 дитини**. Більшість цих дітей – 43506 - із сімей, де батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків, а отже ці діти самотужки змушені забезпечувати свій добробут.

Однією із проблем українського суспільства, експерти називають **толерантне, а подекуди й байдуже ставлення до використання дитячої праці**. Адже більшість випадків застосування праці дітей є відомими громаді села чи міста, в якій живе дитина, вчителям у школі, яку вона надто рідко відвідує через необхідність працювати. У подоланні цієї проблеми важливою є роль ЗМІ, які якомога більше мають звертати увагу на висвітлення випадків застосування дитячої праці та формувати у суспільстві відповідне негативне ставлення до цієї проблеми.

З метою привернення уваги громадськості до проблем дитячої праці в Україні, програмою МОП-ІПЕК було співорганізовано ряд заходів на центральному та регіональному рівнях.

Напередодні Всесвітнього дня, понад 5000 дітей із притулків для дітей та центрів соціально-психологічної реабілітації взяли участь у конкурсі малюнків «Дитяча праця очима дітей». Багато із цих дітей знають про цю проблему із власного досвіду. Це можна побачити на малюнках, що були відібрані конкурсною комісією, а особливо тих, дітей, які стали переможцями конкурсу.

У Херсонській та Донецькій області Всесвітній день пройде під гаслом **«Покажи червону картку дитячій праці»**. Вперше символ «червоної картки» було використано в 2002 році, з цього часу до кампанії приєдналася низка футбольних зірок світового рівня – Пеле, Роджер Міллі, Рональдо, Раї, Сепп Блаттер, Гільберто Гіл та Робіньйо, а також президенти, прем'єр-міністри та міністри Бразилії, Камеруну, Коста-Ріки, Східного Тимору, Єгипту, Малі та Перу, які віддали свої голоси на підтримку глобального руху протидії найгіршим формам дитячої праці. Тому, в Херсонській та Донецькій областях будуть проведені дружні футбольні матчі, що об'єднають понад 800 дітей та дорослих.

Для отримання додаткової інформації, звертайтеся до офісу програми МОП ІПЕК в Україні за телефонами 289 87 48, 226 29 38 або електронною поштою на адресу ipec@mlsp.gov.ua